

af Universitetskvæsturen, tror jeg ikke, der ligger noget Bevis deri. Sagen er nemlig, at de Skyldnere, som faa Penge af Sorø Akademi eller af Kommunitetet, meget vel vide, hvorfra de have deres Penge, thi det er ikke saaledes, at Universitetskvæsturen nævnes i Panteobligationerne som Kreditor; men der bliver deri særlig nævnt de Fonds, hvorfra disse Penge ere komne. Jeg tror ikke, det skal lykkes at fremføre nogen som helst virkelig Grund til, hvad der er sket over for disse to Poster paa Finansloven. Den højærede Minister nævnte, at han vilde være villig til, uagtet han havde opført 4 pCt. paa Finansloven, at forhandle om en anden Rente. Ja, det er ganske godt med den Villighed, og den vilde man jo ellers kun kunne paaskønne; men Faktum er, at disse Forhandlinger allerede ere førte, at Afgørelsen allerede er truffen i Fjor, og saa bliver der mindre Grund til at paaskønne den højtærede Ministers Forhandlingsvillighed. Vi troede, at den Sag var færdig og ikke skulde tages op paa ny. Den højtærede Minister kom ifølge given Anledning særlig ind paa de kirkelige Forhold, og med stor Interesse hørte jeg den højtærede Ministers Udtalelser. Jeg skal ikke ofre mange Ord paa det Standpunkt, den højtærede Minister her indtog, men skal kun gøre nogle faa Bemærkninger. Den højtærede Kultusminister erkendte, at det i 1849 havde været Meningen, at man ved Lov vilde give Kirken en Forfatning, en Forfatning, som omhandlede ikke blot den kirkelige Repræsentation men ogsaa samtlige kirkelige Forhold; man vilde gøre det ved en almindelig Kirkelov, saaledes som man havde gjort i andre Lande. Det er ogsaa sikkert nok, at det var Meningen i 1849. Det var Meningen baaede med Grundlovens § 3, som sætter den evangelisk-lutherske Kirke, som den danske Folkekirke, og tilsiger den som saadan Understøttelse fra Staten. Det var ogsaa Meningen med Grundlovens § 75. Man tænkte sig nemlig Kirken skilt ud fra Staten og staaende som en Institution, man tænkte sig Kirkens Forhold ordnede ved særlig Lov og deriblandt ogsaa en Repræsentation; men nu siger den ærede Kultusminister, at det er ikke hans Mening at medvirke dertil han mener, at Kirken skal have den Repræsentation, som ligger i Rigsdagen, den er Kirkens Repræsentation, og anden Repræsentation tænker han ikke paa. Ikke heller vilde han gaa med til at foretage stykkevisse Reforme af den Art, som jeg havde nævnt, saaledes at der i Eks. gaves Valgmenighederne Adgang

til Benyttelsen af Sognekirkerne thi, sagde han, det kan ikke gaa, da Menneskene som bekendt ikke ere saa gode, som de burde være. Jeg tror heller ikke, at der ligger noget Bevis deri, thi vare Menneskene saa gode, som de burde være, saa trængte Valgmenighederne sikkert ikke til at faa Sognekirkerne, men saa trængte Sognene heller ikke til Kirker, thi jeg ved ikke, hvad vi saa skulde med Kirker og Præster. Det beviser altsaa ingen Ting; den ærede Ministers Udtalelser beviste kun, at han ikke vilde være med til den Slags Reforme. Angaaende en særlig Repræsentation vare hans Udtalelser ogsaa klare og tydelige nok, det vilde han heller ikke være med til. Det siger jeg nu ikke noget til, men naar det er den ærede Ministers Standpunkt, saa forstaar jeg ikke, at han holder paa Kirkeraadet, saaledes som han gjorde. Den ærede Minister kom med en hel Lovtale over Kirkeraadet. Jeg har ikke angrebet Kirkeraadet og endnu mindre de Mænd, der sidde i Kirkeraadet, og det skal jeg heller ikke gøre ved denne Lejlighed, saa den Side af den ærede Ministers Udtalelser skal jeg lade ligge; men naar den ærede Minister mener, at Rigsdagen er Kirkens Repræsentation, saa synes det mig at maatte føre til, at han ogsaa maa mene, at Rigsdagen maa være Kirkens Organ, og saa forstaar jeg ikke, at han vil være med til fremdeles at opretholde dette Kirkeraad. Han fremhævede, at Kirkeraadet ikke var nogen Repræsentation; han kom med ganske den samme Betragtning, som i 1883 fremsattes her i Tinget af afdøde Monrad. Han var nemlig den Gang Rigsdagsmand og talte netop om Kirkeraadet paa lignende Maade som den ærede Minister nu. Han sagde: Det hele er ikke ret meget, det hele bestaar blot deri, at medens Regeringen tidligere, naar den vilde spørge Biskopperne, skrev ud til hver enkelt, saa har man det nu meget mere bekvemt, thi naar man faar dem samlede paa eet Sted, saa kan man spørge dem alle paa een Gang og faa Svar paa een Gang. Han gjorde altsaa det mindst mulige ud af det, og en noget lignende Fremgangsmaade brugte den ærede Minister nu. Men det var ikke Meningen med Kirkeraadet, da det blev oprettet. Den Gang det blev oprettet ved kgl. Resolution af 8de Oktober 1883, forelaa der en Forestilling fra Ministeren, i hvilken findes Motiverne til Kirkeraadets Oprettelse, og deri hedder det, at Kirkeraadet skal være et kirkeligt Organ. Det hedder, at Kirken